

PLÁN VÝCHOVY A PÉČE V DĚTSKÉ SKUPINĚ ŽABKA

Vypracování Plánu výchovy a péče v Dětské skupině Žabka je inspirováno Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání a montessori pedagogikou, její filozofií, principy a zásadami.

Tento plán je tvořen:

1. charakteristikou plánu, včetně definice cíle Dětské skupiny Žabka,
2. tematickými celky, včetně náplně programu a
3. diagnostickými nástroji, které slouží k pozorování dětí a hledání jejich zájmů a potřeb a následně plánování aktivit a činností.

I. Charakteristika plánu výchovy a péče v Dětské skupině Žabka

Dětská skupina Žabka chce poskytnout dětem vše potřebné pro jejich zdravý a všestranný rozvoj. Chtěli bychom dětem vytvořit atmosféru plnou pohody, kde se děti cítí dobře a bezpečně a kde najdou nové kamarády, se kterými prožijí spoustu radostných a pěkných chvil při společných činnostech a hrách. Dětem nabízíme seznámení s novými dovednostmi, informacemi a vytváříme prostor pro vlastní objevování. Chceme být průvodci na jejich cestě, podporovat je a poskytnout jim co možná nejlepší podmínky k jejich celostnímu rozvoji.

Cíl plánu

Rozvíjet samostatné a zdravě sebevědomé děti cestou přirozené výchovy. Položit základy celoživotnímu rozvoji všem dětem podle jejich možností, zájmů a potřeb. Připravit děti do života, pěstovat porozumění, přátelství a cit nejen k sobě samému, ale také k druhým a ke svému okolí.

Děti by v kontextu věku měly získat:

- poznatky z fyzikálního světa prostřednictvím činností jako vážení, měření, stavění z různých materiálů, práce s pískem, dřevem, papírem a přírodními materiály;
- sociální dovednosti a kulturní informace prostřednictvím položených činností, her, četby příběhů, dramatických her;
- poznatky z logiky a matematiky srovnáváním, přiřazováním, měřením, počítáním, tříděním, porovnáváním;

- vztah k psanému a mluvenému slovu prostřednictvím častého kontaktu s knihami, písmeny, předčítáním, kreslením obrázků k přečtenému textu, prohlížením knih, vlastním vyjadřováním myšlenek a prožitků,
- zdravý vztah k sobě i k ostatním rozvojem efektivní a respektující komunikace,
- zdravý vztah ke svému tělu a dovednosti v rozvíjení své motoriky prostřednictvím pobytu v přírodě, sportem a dalšími aktivitami.

V dětech podporujeme a očekáváme, že porostou v těchto konkrétních bodech:

- fyzický vývoj prostřednictvím chůze, běhu, skoků, poskoků, hodů, lezení, základních gymnastických prvků, míčových her a sezónních činností, zvládáním překážkové dráhy v herně i ve volné přírodě;
- sociálně – emocionální vývoj prostřednictvím řešení sporů, vyjadřování pocitů, kontroly impulzu, vzájemné úcty, spolupráce s ostatními, sdílení s ostatními, péče o materiály, se kterými pracují, podpora prosociálního chování;
- rozvoj inteligence – vést děti k samostatnému myšlení, ke kritickému myšlení, k tvořivosti, k prozkoumávání věcí do hloubky, k chápání dění na základě vlastního experimentování, pozorování a objevování;
- rozvíjení řečových schopností;
- rozvoj samostatnosti – podporováním správných hygienických dovedností a návyků, udržováním osobní hygieny, samostatnosti při oblékání, stolování, učit se odpoutat od rodičů a obracet se o pomoc k pečujícím osobám;
- rozvoj orientace dětí v demokratické společnosti (všímáme si okolí, podporujeme komunitní akce a spolupráci s městskou částí, aj.).

Důležitým prostředkem rozvoje osobnosti je hra, která rozvíjí emocionální zralost skrze sociální vazby, která podporuje myšlení, představivost, schopnost soustředění a řešení situací, která je aktivní a napomáhá získání pocitu jistoty v novém prostředí, stejně jako důvěry k zaměstnancům dětské skupiny. V naší dětské skupině je další formou získávání poznatků práce, jde o soustředěnou činnost objevování nového prostřednictvím připraveného materiálu nebo péče o prostředí.

Zpětnou vazbu o svých pokrocích dostávají děti průběžně a v celkovém zhodnocení prostřednictvím monitorovacích karet, které rodiče dostávají každý den k nahlédnutí (viz níže). Informace z karet jsou pak přepisovány do jednotlivých diagnostik dětí a podle nich probíhá plánování činností a témat.

Rámcové cíle plánu:

1. Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání.
2. Osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost.
3. Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Při pedagogickém procesu se snažíme o podporu dětí tak, aby se rozvíjely v klíčových kompetencích podle RVP PV. Naší touhou je vést děti k tomu, aby se naučily základním činnostem a dovednostem, odpovídajícím danému věku, a to pro ně zábavnou formou. Zároveň jim poskytneme prostor pro spontánní zábavu, při zajištění odpovídající bezpečnosti. Naší snahou je rozvíjet dítě, podporovat jeho učení a poznávání světa, jehož je součástí.

Specifikace našich metod a forem práce

- přizpůsobení nabídky sociálním, emocionálním a motorickým potřebám dětí dané věkové skupiny
- respekt k potřebám a možnostem jednotlivých dětí
- nabídka (prezentace) pomůcek a hraček umožňuje vzdělávat děti společně ve skupině, bez ohledu na jejich rozdílné schopnosti
- metody prožitkové, učení hrou a činnosti dětí podporující dětskou zvědavost a potřebu objevovat. Radost z učení dítěte, jeho zájem poznávat nové a získávat zkušenosti a ovládat další dovednosti.
- aktivity probíhají formou nezávazné dětské hry, dětské tvořivosti, kterou se dítě zabývá na základě svého zájmu.

II. Tematické celky plánu výchovy a péče v Dětské skupině Žabka

Plán výchovy a péče tvoří šest tematických celků.

Tyto tematické celky obsahují kompetence, dílčí cíle a myšlenkové mapy celého tématu, které popisují důležité body týkající se daného celku. U jednotlivých celků jsou navrženy také čtnosti, hodnotové cíle. Z takto připravených celků vycházíme a tvoříme třídní plán podle věku dětí, potřeb, aktuálního rozvoje a zájmu dětí. Čas věnovaný jednotlivým celkům se může pohybovat od jednoho týdne po jeden měsíc v závislosti na potřebách a zájmech dětí.

Při plánování vycházíme z konkrétní diagnostiky dětí (viz níže).

Charakteristika jednotlivých celků:

Zde je kompletní a sjednocený přehled všech 6 thematických celků pro roční plán výchovy a péče v dětské skupině.

1. Rodina a Dětská skupina

Čtnost: Ohleduplnost

Motto: Co je nám příjemné, abychom se zde cítili doma. Jsme ohleduplní k sobě navzájem i k prostředí.

Okruhy: Členové rodiny, Dětská skupina, emoce, pravidla.

Cíl: Osvojení si poznatků, z čeho se skládá dům (pojmenování místností, nábytku, činností, které se zde dělají). Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat. Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a udržení vztahů. Rozvíjení ohleduplnosti k druhým.

Příklad aktivit a Montessori pomůcek:

- *Pomůcky:* Pracovní koberečky, třídící kartičky (Rodina a dům), dřevěný vkládací dům s nábytkem.
- *Aktivity:* Lekce zdvořilosti (mluvení tiše, pomalá chůze, zdravení), komunitní kruh s peříčkem pro sdílení emocí, tvorba rodinného stromu z fotografií.

2. Poznáváme sebe a své tělo, co mu svědčí (zdraví)

Ctnost: Laskavost

Motto: Každý jsme jiný a je to v pořádku. Buďme laskaví k sobě navzájem i k sobě samým.

Okruhy: Části těla, základní hygienické návyky, imunita, mé emoce.

Cíl: Osvojení si poznatků a dovedností o sobě, důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí. Dítě dokáže vyjmenovat jednotlivé části těla, dodržuje základní hygienické návyky a projevuje respekt k druhým a k odlišnostem.

Příklad aktivit a Montessori pomůcek:

- *Pomůcky:* Červené tyče (vnímání těla a prostoru), třídílny (zdravé vs. nezdravé jídlo), karty emocí s malým zrcadlem.
- *Aktivity:* Nácvik hygieny (správné smrkání, kýchání do lokte, mytí rukou), praktický život (krájení ovoce a nabízení jídla kamarádovi), nácvik sociálních frází (jak poprosit, poděkovat a omluvit se).

3. Svět kolem nás

Ctnost: Vděčnost

Motto: Všímáme si krajiny v různých ročních obdobích a poznáváme její tvář.

Okruhy: Geografické útvary v krajině, počasí, oblékání, ekosystémy.

Cíl: Osvojení si základních poznatků o krajině (pevnina, moře, řeka...), v níž dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k ní. Pochopení, jak počasí utváří krajinu, jak se mu přizpůsobujeme oblékáním a jak se příroda mění v průběhu roku.

Příklad aktivit a Montessori pomůcek:

- *Pomůcky:* Glóbus světadílů a vody, modelovací formy pevniny a vody, třídící karty ročních období a oblečení.
- *Aktivity:* Modelování krajiny z plastelíny nebo písku, samostatné převlékání podle aktuálního počasí (šatnová výzva), denní pozorování a zaznamenávání počasí do kalendáře.

4. Tradice a svátky, Advent a Vánoce

Ctnost: Zvědavost

Motto: Hledáme, jak lidé v naší zemi prožívají vánoční svátky, poznáváme zvyky a tradice a dokážeme popsat ty naše.

Okruhy: Zvyky a tradice, kultura, Advent, rodinné rituály.

Cíl: Získání elementárních poznatků o světě lidí, kultury a místních tradic. Dítě se orientuje v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije, a aktivně se podílí na spoluvytváření kulturních a společenských hodnot.

Příklad aktivit a Montessori pomůcek:

- *Pomůcky:* Kuchyňské náčiní na pečení (váleček, vykrajovátko), třídící karty s vánočními symboly a zvyky, svíčka na chůzi po elipse.
- *Aktivita:* Pečení a zdobení perníčků (rozvoj jemné motoriky), výroba adventního věnce a rituál zapalování svíček, tvorba přáníček pro seniory nebo rodiče.

5. Péče o planetu, ekologie, recyklace

Ctnost: Vytrvalost a silná vůle

Motto: Učíme se, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit i poškozovat.

Okruhy: Země, voda (sníh a skupenství), péče o prostředí, třídění a zpracování odpadu, planetárium a školka v přírodě.

Cíl: Pochopit, že lidská činnost prostředí ovlivňuje. Aktivně se podílet na péči o prostředí a třídění odpadu. Získat elementární poznatky o ekologii, skupenství vody a vesmíru. Rozvíjet silnou vůli a vytrvalost při pobytu v přírodě.

Příklad aktivit a Montessori pomůcek:

- *Pomůcky:* Modely nádob na tříděný odpad, experimentální sady na skupenství vody, mozaiky z recyklovaného materiálu, papírové vločky.
- *Aktivita:* Praktické třídění odpadků v dětské skupině, pokusy s tavením sněhu a mrazem, celodenní výlet v rámci školky v přírodě a návštěva planetária.

6. Svět přírody, zahrada a ekosystém

Ctnost: Pracovitost, zodpovědnost a čestnost

Motto: Rozvíjíme úctu k životu ve všech jeho formách, pečujeme o svůj prostor a slavíme společný růst.

Okruhy: Části a rozdělení rostlin (byliny, okrasné, jedovaté), pěstování a zpracování plodů, zvířecí rodiny a mláďata, užitek zvířat a rostlin, zahradní ekosystém, péče o zahradu (zálivka, pletí, přesazování), ohrožené druhy, loučení s rokem a s předškoláky.

Cíl: Získat poznatky o pěstování, zemědělství a říši zvířat (rodiny, mláďata, užitek). Rozvíjet úctu k životu, aktivně pečovat o zvířata i zahradu dětské skupiny (zasadit, přesadit, zalévat, plet). Chápat fungování zahradního ekosystému a neplýtvat přírodními zdroji ani jídlem. Vytvořit si pozitivní vztah k vlastnímu růstu, spolupráci a důstojně se rozloučit s uplynulým rokem.

Příklad aktivit a Montessori pomůcek:

- *Pomůcky:* Botanická komoda (tvary listů), zoologické dřevěné puzzle, třídící karty (Části rostliny, Ovoce/Zelenina, Zvířecí rodiny), dětské zahradní nářadí (lopatky, konvičky), přesazovací sady s hlínou.

- *Aktivita:* Sazení semínek (řepicha, fazole) a zálivka bez plýtvání vodou, údržba záhonků (pletí, přesazování sazenic na zahradu), dopřování krmítka pro ptáky, příprava svačínového salátu z plodů, pozorování hmyzu v hmyzím hotelu lupou, zahradní slavnost spojená s pasováním předškoláků.

III. Diagnostické nástroje

Evaluace rozvoje dítěte je rozdělena mezi jednotlivé pedagogy a slouží jako hlavní zdroj přípravy pomůcek, materiálů a aktivit. Pro toto hodnocení je určena každodenní diagnostika, která se zapisuje do diagnostických karet (viz Karta dítěte), dále pracujeme s diadgnostikou I-sofi a kartou montessori pomůcek.

Karta dítěte

	Potřeby WC, jídlo, spánek	Pracoval/-a
Po		
Út		
St		
Čt		
Pá		

Závěr

Věříme, že práce týmu Dětské skupiny Žabka a spolupráce s rodiči pomáhá dětem růst a žít v demokratické společnosti.

Poznatky jsou konzultovány (doporučujeme 2x ročně) s rodiči dětí.

Plán výchovy a péče v Dětské skupině Žabka platí od 1. 9. 2026 do 31. 8. 2027.